

Duurzaam: een kwestie van mindsetting

Wat is duurzaam? Wat mij betreft is dat kwaliteit van prestaties op de lange termijn. En kwaliteit is – volgens Theo Toonen – het verlenen van diensten conform gespecificeerde criteria. Dat is zoveel als ‘zeggen wat je doet en doen wat je zegt’. Dit lijkt heel eenvoudig maar de grootste ergernis van burgers en bedrijven over de politiek, dat veel bestuurders van alles beloven, maar die beloften niet nakomen. Vaak weten hun medewerkers niet eens wat er beloofd wordt of worden zij hierover niet eens geïnformeerd.

Van bestuurders en politici wordt verwacht, dat zij visie hebben bijvoorbeeld op duurzaamheid en dat zij voor zichzelf ook een strategie hebben ontwikkeld om die visie te doen realiseren. Dat is echter geen vanzelfsprekendheid, getuige de boekenkastenvol boeken over de uitvoering van ideeën en plannen. Voor de geloofwaardigheid van politici en hun vak draait het om ‘getting things done!’. Anders verzandt men ondanks de goede bedoelingen in een moeras.

Goed bestuur is afhankelijk van de pendel tussen bestuur en ambtenarij. Alleen bij goede communicatie zal die pendel soepel heen en weer gaan. Bestuurders, die op weg naar de volgende verkiezingen voor de troep uitlopen, zijn als generaals zonder indianen. Zij vallen na verloop van kortere of langere tijd door de mand. Ambtenaren, die geen gevoel hebben voor wat hun bestuur wil, hebben het verkeerde beroep gekozen. Samen moeten zij sturen op maatschappelijke effecten, op outcome. Een beleid wat zegt gericht te zijn op duurzaamheid zal gebaseerd moeten zijn op die effecten. De simpele mededeling van de uitvoerders dat zij ermee bezig zijn, wil nog niet zeggen dat dat ook gebeurt.

Mogen wij burgers duurzaamheid aan politici en ambtenaren overlaten? Dat zal niet gaan. De geslaagde ontwikkeling van milieuvriendelijke producten is juist afhankelijk van de voorkeuren van die burgers als consument. Hierdoor is ook de flexibiliteit van die productie gewaarborgd en die flexibiliteit is nodig om steeds weer betere technieken in te schakelen. Natuurlijk zijn er ook taken voor de overheid. Zij moet heldere milieunormen stellen en zo nodig preventief handelen om de belangen van komende generaties te beschermen.

Ter vermindering van bestuurlijk hobbyisme is draagvlak bij burgers nodig. Dat is een kwestie van mind setting. Toegegeven, kroonluchters gevuld met LED-lampen zijn verschikkelijk!

Luigi van Leeuwen, een Haaglander